

เทศน์เช้า วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระ วันพระ เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้วันพระ วันโกน วันโกนเตรียมตัว วันพระเราทำบุญกุศล นี่วันปกติเราทำมาหากิน เราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพุทธ ศาสนา ศาสนาสอนถึงให้ขยันหมั่นเพียร ความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะ ถ้าเรามีความ เพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะ ชีวิตเราไม่อัปจน แล้วถ้าเราเป็นนักบวช นี่ความเพียรชอบ เรา จะล่วงพ้นด้วยความเพียร ความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะ ความเพียรของโลกมีสติ มี ปัญญา อย่าเชื่ออะไรง่าย ๆ

ความเชื่อ เห็นไหม ศรัทธาความเชื่อเป็นอริยทรัพย์ของคนที่ทำให้เข้ามาศึกษาในศาสนา แต่ ความเชื่อแก้กิเลสไม่ได้ ความเชื่อแก้กิเลสไม่ได้หรือ เราเชื่อว่าเราจะเป็นพระอรหันต์ แล้วเรา ไม่ปฏิบัติสิ่งใดเลย เราจะไม่ได้เป็นพระอรหันต์เลย ถ้าเราเชื่อว่าเราจะเป็นพระอรหันต์ แล้วเรา ขวนขวายของเรา เราประพฤติปฏิบัติของเรา เราจะเป็นพระอรหันต์ของเราข้างหน้าถ้าเราทำของ เราตามความเป็นจริง แต่ถ้าเราเชื่อของเราแล้วเราไม่ได้ปฏิบัติ เราเชื่อของเรา เราเชื่อแล้วค้นคว้า ค้นคว้าทางโลกมันก็เป็นเรื่องโลก ๆ

ฉะนั้น ถ้าเรามีสติปัญญา เห็นไหม นี่เรามีสติปัญญาเราก็ประกอบสัมมาอาชีพด้วยความ มีสติ เราไม่เป็นกระต่ายตื่นตูม เราไม่เชื่อเรื่องโลก ๆ ไป นี่เรื่องโลก ๆ เพราะในพระพุทธ พระ ธรรม พระสงฆ์ ในรัตนตรัยของเราไม่ได้สอน ไม่ได้สอนเรื่องโลกแตกหรือ โลกมันจะแตก มันจะบอบสลาย มันจะทำลายไปมันก็เป็นแร่ธาตุ ดุสิตเวลาทวีปมันเคลื่อนตัวมันไป นี่เวลาเคลื่อน ตัวมันไปมันตัดเลยนะ มันตัดถึงเผ่าพันธุ์ของสัตว์ สัตว์ที่โคดเคี้ยวอยู่ในเกาะต่างๆ นี่พันธุ์ของ มันพันธุ์ดั้งเดิม

ในเมื่อแผ่นดินใหญ่ แผ่นดินใหญ่มีการผสมพันธุ์มันข้ามพันธุ์ มันก็แตกต่างหลากหลาย กันไป อันนี้เป็นเรื่องปกติ เรื่องธรรมดา เรื่องปกติธรรมดา เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัม

พุทธเจ้าไม่ได้สอนเรื่องอย่างนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาสอน สอนว่ากิเลสมัน แดก เวลาหลวงตาท่านออกประพาศปฏิบัติ นี่เวลาท่านต่อสู้กับกิเลสไม่ได้ ท่านว่า

“มึงต้องตายในวันใดวันหนึ่ง”

กิเลสมันหลอกลวงเราไง มันหลอกลวงเรานะ นี้ออกประพาศปฏิบัติ ออกมาเพื่อจะชำระล้างกิเลส ออกมาเพื่อจะเผชิญกับความจริง เวลาไปเจอกับความจริง สู้มันไม่ได้ไง เราไม่มีอาวุธ สิ่งใดเลย ไม่มีสติ ไม่มีปัญญา ไม่มีมหาสติ ไม่มีปัญญา ไม่มีสิ่งใดเลยจะไปต่อสู้กับความรูสึกนึกคิดของตัวเอง ความรูสึกนึกคิดในตัว ในความรูสึกของเราที่มันโหมกระหน่ำทำลายเราอยู่นี้ เราไม่ได้มองตรงนี้เลย เราไปหวังแต่ข้างนอก เราไปหวังว่ามันจะเป็นไป โลกมันจะเป็นไป

โลกมันจะเป็นไป มันจะเป็นไปไหนชีวิตมันก็จะอยู่อย่างนี้ นี่เวลาถึงที่สุดไปแล้วเรื่องของโลกๆ ใจ แล้วเราไปเชื่อเรื่องอย่างนั้น พุทธศาสนาไม่ได้สอนอย่างนั้น พุทธศาสนาไม่ได้สอนอย่างนั้นเลย พุทธศาสนาสอนให้เชื่อเรื่องของกรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ใครทำสิ่งใดจะได้ อย่างนั้น ถ้าทำสิ่งใด นี่ความดีของโลกเขาต้องสรรเสริญกัน เวลาเขานินทากันใจแปบเลย เห็นไหม แต่ความดีของธรรมล่ะ?

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่ในป่านะ อยู่โคนต้นโพธิ์องค์เดียวเท่านั้นแหละ เวลาตรัสรู้อยู่ในป่า อยู่โคนต้นโพธิ์องค์เดียว แต่ทำไมท่านมีศักยภาพ ท่านวางหลักธรรมไว้ให้พวกเราชาวพุทธให้มีที่พึ่งที่อาศัยนะ คุณเวลาคนหิวกระหาย ถ้ามีอาหารเพื่อดำรงชีวิต เขาจะพอดำรงชีวิตของเขาไปได้ เวลาจิตใจมันทุกข์ร้อน เวลามันทุกข์ร้อนจะเอาสิ่งใดมาเป็นที่พักของมัน แล้วที่พึ่งในพุทธศาสนา ที่พึ่งของเรา คือ สมาธิ ปัญญา ที่พึ่งอยู่ที่นี้เราก็ไม่แสวงหา เราก็จะไปเอาต้นโลกต้นสงสารกัน

ถ้าต้นโลกต้นสงสารกัน เห็นไหม นี่เวลาพุทธศาสนาว่าทำบุญแล้วจะรำรวยๆ ทำดีมาก็ต้องดีแน่นอน ถ้าทำชั่วมานะมันมีอุปสรรคขัดขวางมันโดยกรรม นี่ไม่มีใครไปทำลายเขา ไม่มีใครแก้เขา ไปกลั่นแกล้งเขา ไม่มีใครทำหอก ทุกคนอยากให้ทุกคนประสบความสำเร็จ ทุกคนอยากมีความสุขขึ้นมา ในสังคมเราอยากให้ร่วมมือกันเป็นสุข แต่การกระทำของเขา กรรมของเขา มันให้ผลกับเขา แต่กรรมของเรา ทำคุณงามความดีของเราให้ความดีของเรา

ถ้ามีความดีของเรา เราอิมพอไหม? เราเป็นเศรษฐี มหาเศรษฐีเลยถ้าเราพอ เราพอของเราแล้วนะ เราอิมพอขึ้นมามันไม่ชวนขวยออกไปข้างนอก ไม่ชวนขวยออกไปข้างนอกเพราะอะไร? เพราะทรัพย์สมบัติหามา มันใช้พอประทังชีวิตเท่านั้นแหละ สิ่งนั้นมันเป็นเรื่องกิเลส ตัณหาความทะยานอยาก มันต้องการมันมากอยากใหญ่แล้วเอามาแบกไว้เป็นภาระ เป็นความทุกข์ของมัน แต่ถ้าเราเสียดละของเรา เห็นไหม เราเสียดละของเรา

คุณครูพระบวชมาไม่มีบ้านไม่มีเรือน ไม่มีสิ่งใดเลย ถ้าอยากจะฉันอาหารก็เลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง เดินไปสิ หาสิ มันมีทั้งนั้นแหละ ของในโลกนี้เขามี คนที่เขามีศรัทธาความเชื่อเขาพร้อมอยู่แล้วที่จะสนับสนุน เขาอยากจะทำพระที่ดีๆ ที่ประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริง แล้วมีคุณธรรม แล้วมาสั่งสอนเขา มาบอกเขาบ้าง สิ่งนี้ถ้ามันแสวงหา แม้แต่ไม่มีบ้านไม่มีเรือน ไม่มีอาชีพสิ่งใดเลยก็ยังเลี้ยงชีพได้ ยังดำรงชีวิตได้ แล้วเราจะไปตื่นตื่นอะไรกับโลกมันจนเกินไปนัก

เราหาของเรามา นี่เราบริหารจัดการของเรา เห็นไหม นี่มันพออยู่พอกินของเรา แต่หัวใจเรามันต้องสิ้นสุดไปแน่นอน คือว่าชีวิตเราต้องมีพลัดพรากเป็นที่สุดแน่นอน ถ้าชีวิตมีการพลัดพรากเป็นที่สุด เราจะทำอย่างไรของเรา? มีศรัทธาความเชื่อแล้ว มีศรัทธาความเชื่อแล้วเราก็ต้องแสวงหาของเรา เวลาทางวิทยาศาสตร์เขาพิสูจน์ของเขา พิสูจน์ทางโลกทางวิทยาศาสตร์ของเขา แล้วลัทธิความเชื่อ นี่ศีลธรรมจริยธรรมมันก็ขัดแย้งกัน แต่เวลาพุทธศาสนาของเราเนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านสอน สอนให้เราพิสูจน์ของเราๆ

นี่ศาสนาพุทธ ศาสนาสอนให้พิสูจน์นะ แต่ลัทธิศาสนาอื่นๆ เขาให้เชื่อ เขาให้เชื่อของเขา ต้องเชื่อฟังแล้วอ่อนน้อมขอไปตามอย่างนั้น เขาให้เชื่อของเขา แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดเรื่องกาลามสูตร ไม่ให้เชื่อแม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูด เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมขึ้นมาให้เรา มีศรัทธาความเชื่อ เห็นไหม แล้วไม่ให้เชื่ออะไร? ไม่ให้เชื่อกิเลสมันหลอกลวงอยู่ในใจนั้นละ ความเชื่อของเรามันพ่วงมาด้วยอวิชา ด้วยความหลอกลวงอันนั้น แต่ถ้ามันมีความเชื่ออย่างนั้นมา ความเชื่อมันก็เข้าข้างตัวเองทั้งนั้นแหละ ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจมันสงบเข้ามาเราพิสูจน์กันๆ

นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไม่ให้เชื่อ ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ให้เชื่อให้เห็นอันนั้น ให้เป็นปัจจัยตัด ตันทิฏฐิโก มันประจักษ์ต่อใจ มันประจักษ์ขึ้นมากับหัวใจ นี่เราสงสัยมากเราเกิดมาจากไหน? เรามาอยู่ทำไม? แล้วตายแล้วมันจะไปไหน? นี่คือจิตใต้สำนึก

ใช่ไหม? ทุกคนบอกว่าเรามาจากไหน? อยู่ทำไม? ไปไหนต่อ? แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่โคนต้นโพธิ์ เวลาจิตสงบเข้ามาบุพเพนิวาสานุสติญาณ อ้อ! นี่มันมาจากไหนล่ะ? อดีตชาติมันมาอย่างไร? แล้วถ้ามันไปไม่ได้ จตุปปาตญาณอนาคตมันไปอย่างนั้น

นี่มันไปแน่นอน มันไปแน่นอน จิตมันไปแน่นอนเพราะอะไร? อนาคตยังไม่เกิดรู้ได้อย่างไร? อนาคตยังไม่เกิด แต่เพราะจิตดวงนี้มันมีเวรมิกรรม นี้กรรมที่มันส่งไปมันมีต้นเหตุไร เหตุที่มันจะไปมันมี ถ้าเหตุที่จะไปมันมี ท่านคุณตรงนี้ท่านบอกว่าถ้ามันไม่มีเหตุบังคับอันนี้มันจะไปอย่างนั้น นี่จตุปปาตญาณ แต่เวลาเสร็จแล้วเข้ามาอาสวกขณญาณทำลายอวิชชาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้พิสูจน์ที่นี่

แม้แต่จะเข้ามามันบุพเพนิวาสานุสติญาณ จตุปปาตญาณ ญาณหยั่งรู้ของจิตตามข้อมูล นี่กำปั้นทุบดิน นี่โลก โลกเพราะอะไร? โลกเพราะว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมบุญญาริการมาเป็นพระโพธิสัตว์ มันสร้างมา สร้างมามหาศาลเลย เวียนตายเวียนเกิดๆ เห็นไหม นี่โลก โลกเพราะอะไร? เพราะมันเกิดจากโลก เกิดจากการกระทำ เกิดจากการสร้างอำนาจวาสนาบารมี แล้วถ้าสิ่งที่เป็นโลกมันก็อยู่กับจิตดวงนั้น ข้อมูลมันมีอยู่ในใจดวงนั้นไง

นี่เวลามันไปก็ข้อมูลเหตุอันนั้นมันจะพาไป เวลามันกลับมาที่ปัจจุบันมันล้างหมด มันมาล้างสิ่งนี้ ล้างเวรล้างกรรมทั้งสิ้น อวิชชาความไม่รู้ในใจ ข้อมูลที่มันมีอยู่ในใจมันชำระล้างทำลายอาสวกขณญาณ ทำลายอวิชชา ทำลายความไม่รู้เข้ามา พอมันรู้ เราเป็นไก่ตัวแรกที่เจาะฟองอวิชชาออกมา อวิชชาความไม่รู้มันปกคลุมอยู่ จิตมันมีของมันอยู่ มันเวียนตายเวียนเกิดของมัน มันเป็นวาระๆ วาระที่เราเกิดในสถานะใด แล้วสถานะใด ปัจจุบันนี้เราเกิดมาเป็นมนุษย์ แล้วเกิดมาพบพุทธศาสนา พุทธศาสนาสอนขึ้นมา

นี่ถ้าเราประพฤติปฏิบัติด้วยคำฟังตัวของเรา ทั้งๆ ที่มีธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเราก็ละล้าละลัง เรามีอวิชชา มีความไม่รู้ เราไปศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมะนี้ประเสริฐ แต่จิตใจของเรามันมีอวิชชา มีความลึกลับสงสัย มีการคาดเดา มีการคาดหมาย มีการอนุมาน นี่มันคิดของมันไปเรื่อยแปด ทั้งๆ ที่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นโจทยนะ แต่เวลาเราไปศึกษาแล้วศึกษาโจทยนั้นแล้วเราก็ไม่เข้าใจ แต่เวลาเราทำความเข้าใจเข้ามา มันมีสิ่งใดที่เกิดขึ้นมาในใจนั้น เห็นไหม

สติปัญญา ๔ กาย เวทนา จิต ธรรม สิ่งที่เกิดขึ้นมาที่จิตสงบแล้วมันพิจารณาของมัน นี่สิ่งที่พิจารณาของมันเป็นข้อมูลของใจที่มันชำระล้าง ที่ว่าบุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ กรรมที่มันเกิดจากอดีตชาติ กรรมที่มันไม่สิ้นสุดแล้วมันจะไปอนาคต นี่เวลาเราศึกษาของเรา ข้อมูลของเรา เรามาแยกแยะของเรา เรามาพิจารณาของเรา สิ่งที่เกิดขึ้นมานี้มันเกิดขึ้นมาจากอะไรล่ะ? เกิดขึ้นมาจากกรรมจักร จักรที่ว่าสัมมาสมาธิ สัมมาสติ สัมมาสมาธิ สัมมาปัญญา

สิ่งที่สัมมาปัญญามันเกิดขึ้นมาจากไหน? มันเกิดขึ้นมาจากจิต จิตที่มันมีการกระทำของมัน มันเวียนของมันขึ้นมามันก็เป็นจักร จักรนี้มันก็เคลื่อนเข้ามา เคลื่อนเข้ามาชำระล้าง เคลื่อนเข้ามาขับไล่ เคลื่อนเข้ามาสำรองคายสิ่งที่มันเป็นข้อมูล สิ่งที่เป็นสัญญา สิ่งที่จับสมไว้ในหัวใจ มันทำลายของมันๆ นี่ถ้ากิเลสมันแตกมันแตกอย่างนี้

โลกนี้เป็นอจินไตย อจินไตย ๔ ไครจะคาดหมายของมัน ไครจะคาดหมาย พระพุทธเจ้าบอกแล้วอจินไตย ๔ พุทธวิสัยคือปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปัญญาของพวกเราไม่มีใครเทียบได้ นี่จะสูงส่ง เก่งกาจขนาดไหนเทียบปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สวาก สวากะสร้างกุศล บุญญธิการไม่เท่ากัน พุทธวิสัย เรื่องกรรม เรื่องฉาน เรื่องโลก

เรื่องโลกเป็นอจินไตย ถ้าสิ่งที่เป็นอจินไตยมันจะอยู่ของมันอย่างนั้น เพราะอะไร? เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมไว้ ๕,๐๐๐ ปี ๕,๐๐๐ ปี โลกมันสูญญกัป มันจะว่างอยู่ชั่วคราว แล้วพระศรีอริยเมตไตรยก็จะมาตรัสรู้ไปข้างหน้า อนาคตวงศ์จะมาตรัสรู้ต่อไปข้างหน้า ในเมื่อมันมีจิต มันมีจิตวิญญานที่เราได้สร้างสมบุญญธิการกันมา เวลาผู้ที่สร้างสมมาเป็นพระโพธิสัตว์จะตรัสรู้ไปข้างหน้า นี่รออยู่ แล้วถ้ามันจะไปตรัสรู้กันที่ไหนล่ะ?

เห็นไหม สิ่งนี้มันมีอยู่ ถ้าพุทธศาสนาไม่ได้สอนเรื่องอย่างนั้นเลย เรื่องสิ่งที่สังคมตื่นตื่นกันมันไม่เป็นประเด็นเลยถ้าเป็นชาวพุทธ แต่นี่มันเป็นไสยศาสตร์ มันเป็นโลก มันเป็นความเห็นของคน แล้วก็ประชาสัมพันธ์กันไปเท่านั้นเอง แล้วโลกก็ตื่น โลกตื่นเพราะอะไร? โลกตื่นเพราะมันมีผลได้ผลเสีย ใครทำอะไรเขามีผลประโยชน์ มีคนได้คนเสียมันก็ทำของมันขึ้นไป

นี่มันก็ทำขึ้นมาให้เป็นประเด็นขึ้นมา คนที่ไม่เห็นด้วยก็เยอะเยอะไปหมด ทั้งๆ ที่เขาไม่ใช่ชาวพุทธเขาก็ไม่เชื่อ ไม่มีใครเชื่อหรอก แต่คนที่เชื่อ นี่ในเมื่อพุทธศาสนา ศาสนาที่ประเสริฐ ศาสนาที่มีเหตุมีผล เราเป็นชาวพุทธกัน มีเหตุมีผลแล้วทำไมมาตื่นตื่นไปกับอย่างนั้น

มันไม่เป็นเรื่องเลย ไม่เป็นเรื่องที่จะเอาเข้ามาเป็นเรื่องเลย แล้วเราไปตื่นตื่นอะไรกับสิ่งนั้น ถ้าเราไม่ตื่นตื่นกับสิ่งนั้น นี่เรามีสติ เราไม่เป็นกระต่ายตื่นตูม

ฉะนั้น พอไม่เป็นกระต่ายตื่นตูมนะ สิ่งที่จะทำได้คือทำให้ความไม่รู้ของเรา ให้อวิชชาของเรามันกะเทาะ มันล่นออกไปจากใจของเรา ถ้าใจของเรามีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา นี่เราทำความสงบของใจนะ เราฝึกหัดของเรา เวลาสุขทางโลกนั้นสุขโดยสุขเวทนา ทุกเวทนา มันเป็นสุขเวทนา มันเป็นเรื่องเวทนา เวลาจิตเราสงบเข้ามา เห็นใหม่ เวลามันสงบเข้ามามันก็เป็นรับรู้ แต่รับรู้โดยจิต เวลามันสุขจากการปล่อยวาง สุขจากที่จิตมันมีความสุขของมัน มันลึกลับมหัศจรรย์ มันแตกต่างกับโลกมหาศาล

ถ้ามันแตกต่างกับโลกมหาศาลนะ นี่เวลาเราทุกข์เราร้อนเราบ่นกันว่าเราทุกข์ๆ เราทุกข์อย่างนั้น ทุกข์อย่างนี้เสมอกัน เท่ากัน เพราะทุกคนต้องมีหน้าที่การงานเหมือนกัน อาบเหงื่อต่างน้ำเหมือนกันทุกคน ไม่มีใครหรอกที่ไม่ได้ทำงานมาแล้วจะมีใช้สอย ทุกข์นี้เสมอกัน แต่เวลาถ้าจิตสงบเข้ามานี่แตกต่างกัน แล้วถ้าเกิดปัญญาขึ้นมา เกิดธรรมจักรขึ้นมายิ่งแตกต่างกันขึ้นไปใหญ่ แล้วสิ่งนี้สิทธิเสรีภาพ สิ่งแสวงหากันอยู่ โลกเรียกร้องกันอยู่ เราก็มีสิทธิเสรีภาพที่จะปฏิบัติของเราขึ้นมาเพราะเรามีจิต

เรามีจิต เห็นใหม่ มันปฏิบัติที่ไหนล่ะ? ก็ปฏิบัติที่จิตนั่นแหละ เพราะจิต จิตมันเป็นธาตุรู้ ธาตุรู้มันส่งออกไป ธาตุรู้มันทำงานตามสัญญาธาตุของมัน ทำงานตามธรรมชาติของมัน เรามีสติปัญญาเราทวนกระแสกลับเข้าไป เราทวนกระแสกลับเข้าไปสู่จิต จิตนี้ สิ่งเคลื่อนที่ที่เร็วที่สุดคือความคิด ความคิดที่เคลื่อนที่ที่เร็วที่สุดแล้วมันหยุดนิ่ง สิ่งเคลื่อนที่ที่เร็วที่สุดมันหยุดนิ่ง มันมีกำลังของมัน มีความสุขความสงบระงับของมัน แล้วมันเกิดปัญญาขึ้นมา เกิดธรรมจักรขึ้นมา เราจะตื่นตื่น เราจะมหัศจรรย์

เราจะมหัศจรรย์บอกว่า ฮี คนทำได้ขนาดนี้เชียวหรือ? คนทำได้ขนาดนี้เชียวหรือ? แต่เวลาไอน์สไตน์มันคิดได้เราฟังมากนะ ฟังมากเลย แต่ไอน์สไตน์บอกว่าถ้าเขามีโอกาสที่นับถือศาสนาได้ เขาอยากนับถือศาสนาพุทธ เขาอยากจะทำประพฤติกปฏิบัติ เพราะไอน์สไตน์มันรู้ว่ามันมีกิเลสเต็มหัว เพราะไอน์สไตน์ตายไป ไอน์สไตน์ก็ไม่ว่าไปไหน เราไปฟังสิ่งนั้นไง แต่เวลาถ้าธรรมจักรมันเกิดในใจเราจะตื่นตื่นของเรา มาก มนุษย์ทำได้แบบนี้หรือ?

เวลาองค์หลวงปู่มั่นท่านหมดกิเลส เห็นไหม เทวดา อินทร์ พรหม มาฟังเทศน์นะ เราอยากเห็นเทวดา อินทร์ พรหม แต่เวลาคนที่เขาชำระล้างกิเลสได้ เทวดา อินทร์ พรหม ยังต้องมาขอฟังเทศน์ เทศน์เรื่องอะไร? ก็เทศน์เรื่องกิเลสนี่ไง เรื่องความไม่รู้ เทวดาไม่รู้อะไร? เทวดาไม่รู้ตัวเองไง เทวดาไม่รู้ว่าตัวเองเกิดมาจากไหน แล้วจะไปไหนไง

พรหมก็ไม่รู้ ไม่มีใครรู้เลย ในสามโลกธาตุไม่มีใครรู้ว่าจิตนี้มันมาจากไหน มันมาเป็นอย่างไรได้ยังไง แต่ถ้าคนที่สิ้นกิเลสแล้วรู้หมด จิตนี้มาจากไหน มาทำไม อยู่ทำไม นี่แล้วถ้ากิเลสมันสิ้นไปแล้ว ตายแล้วไปไหน? มันไม่มีอะไรตายไปไหน นี่เทวดาไม่รู้ เทวดา อินทร์ พรหมไม่รู้ แต่มนุษย์รู้ มนุษย์ที่ชำระล้างกิเลสนี้รู้ แล้วโลกมันจะแตกไปไหนล่ะ? โลกมันจะแตกไปไหน?

นี่มันเป็นเรื่องของผลประโยชน์ทางธุรกิจ แต่เราก็ตื่นเต้นไปกับเขา มันเสียตาย เสียตายที่เราเป็นชาวพุทธ เห็นไหม ชาวพุทธนี่โลกธรรม ๘ ตื่นเต้นไปกับเขา ถ้าชาวพุทธมีหลักมีเกณฑ์นะ นี่ถ้าศาสนาสอนให้คนมีหลักมีเกณฑ์ ศาสนาสอนไม่ให้เป็นเหยื่อ แล้วศาสนามันจะมีคุณค่ามาก แล้วเราก็เป็นชาวพุทธ มีสติปัญญาย้อนกลับมาดูใจเรา แล้วกลับมาชำระล้างที่นี้ ถ้ากิเลสมันได้สำรอกคายออกมาจากใจเราแล้ว เราจะมีความมั่นคง แล้วเราจะมีวิมุตติสุข เราจะไม่ตื่นเต้นไปกับโลก เอวัง